

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
 Voor de Stad . . . f. 12.
 Franco per post. » 14.

DIGTEN VERKUM QUID VETATI
 HORAEQUE.

ADVERTENTIEN
 15 cents de regel
 behalve 35 cents zegel

(Verschijnende driemaal in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

PROVINCIE NOORD-BRABAND. AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 28 Januarij 1845, des voormiddags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring van de Gedeputeerde Staten, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in gemeld Gewest, aan het lokaal van het Gouvernement te 's Hertogenbosch, worden aanbesteed:

Het aanleggen eener Aardenbaan en het bestraten van dezelfde met keien, van Tilburg over Nieuw-Zand en Sprang naar Waalwijk, hebbende eene lengte van 14000 Ellen. Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek op hetwelk bovengemeld werk zal worden aanbesteed, ligt, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement te 's Hertogenbosch, ter lezing: te Besoijen bij de wed. Brok; te Breda bij de Erven Vermunt in de Zwaan; te Drunen bij de wed. Brands; te Giessendam in de Zwaan; te Gorinchem bij van Oisterwijk; te Grave bij de wed. Schouwenberg in de Roskam; te Gravenhage in het Zuid-Hollandsch Koffijhuis; te Heterend in de Nieuw-Hertogenbosch; in het Noordlandsch, - Oud Stads- en Brabantisch, Antwerpsch, - Eindhovens, - en Middelandsch Koffijhuis; mitsgaders in de Logementen de Gouden Leeuw, het Parlement, het Oud Keizershof en de Eenhoorn, te Heusden bij Justema en bij H. Verhoeven; te Klundert in de Stads-Herberg; te Loon-op-Zand in de Toeyker; te Nymegen bij van Meurs aan de Gierbrug; te Raamsdonk bij Knaap in het huis ten Dijk; te Rosmalen bij S. Trugg; te Sleeuwijk bij Kleman aan het veer; te Sliedrecht in het Regthuis; te Sprang in het Regthuis; te Waalwijk bij Pullens in het Eindhovens-Koffijhuis; te Tilburg in de Gouden Leeuw, in de Zwaan en bij de wed. van Roessel; te Werkendam in de Zwaan; en te Willemstad in de Oranje Societeit.

Zullende des Vrijdags en Maandags vóór den dag der aanbesteding, de vereischte aanvraag in loco worden gedaan, beginnende telkens des morgens om negen ure, aan de Kerk van het Goirke te Tilburg. Intusschen zijn de verlangd wordende verlichtingen te bekomen, zoo bij den Hoofd-Ingenieur, als bij den Provinciaal Ingenieur, Jonkheer E. C. B. Ridder van Rappard, te 's Hertogenbosch.

DE STAATSRaad, GOUVERNEUR DER PROVINCIE
 NOORD-BRABAND.
A. J. BORRET.

RUSLAND

De jongste berichten uit den Kaukasus zijn verre van gunstig voor de Russische wapenen. De Russen hadden langs hunne geneefte operatie-linie eene rugwaartsche beweging moeten maken en hadden zich in hunne yersterkte plaatsen gekoncentreerd. Daar tegen deed Soho-myl, de aanvoerder der weerbare bergbewoners, herhaalde invallen op het Russisch grondgebied, en poogde door middel van zendingen, de aan Rusland onderworpen stammen tot ontrouwen te brengen. Reeds hadden zich onderscheidene hunder onder zijne vanen geschaard,

men zegt zelfs, dat zich honderd stammen bevonden, die wederzijds de hand in de hand hadden genomen.

Deze berichten behoeven overigens bevestiging. (Res. polit.)

ENGELAND

H. M. heeft aan de commissie, welke met het herstel der hoofdkerk van St. Patrick te Dublin belast is, tot dat einde eene gift van 200 p. st. doen toekomen.

De nieuwe lord-maire van Dublin, de heer Arabin, heeft zijne betrekking aanvaard. Hij volgt zoo als men weet, den heer T. O'Brien op. Hij behoort tot de repeal-vereeniging; zijne verheffing kan bij gevolg voor de Iersche zaak van zeer veel dienst zijn.

Men verzekert dat onder de voorstellen, welke het parlement in de aanstaande zitting zullen bezighouden, er een is tot het hrongen van verdere veranderingen in de bestaande armwet.

SPANJE

Brieven uit Gibraltar bevestigen een vroeger medegedeeld gerucht dat namelijk, de Mooren in de nabijheid van Ceuta zich verzetten tegen de ten uitvoer legging van het tusschen onze regering en den keizer van Marokko gesloten traktaat. Zij hebben de palen, die de nieuwe grensscheiding moesten aanduiden, vernield. De keizer heeft daarop troepen afgezonden om die buitensporigheden te beteugelen, doch het is hun niet gelukt om het volk tot bedaren te brengen, hetwelk uiterst verbiterd is over den afstand van een gedeelte van zijn grondgebied aan Spanje.

FRANKRIJK

Men spreekt van een groot feest hetwelk de koning voornemens is binnen kort te Versailles te geven.

Bij voortdoring blijft men hoop koesteren, dat de afgetreden minister voor het onderwijs, de heer Villemain, van de zielskwaal waaraan hij lijdt, herstellen zal; meenende men echter, dat die herstelling een geruimen tijd vorderen zal. Hij heeft reeds een paar zijner vrienden ontvangen. Men schrijft de krenking zijner verstandelijke vermogens bij voortdoring toe aan overmatigen arbeid en eene daarmede gepaard gaande, afgezonderde en eentoonig levenswijze. Daar de heer Villemain geheel zonder vermogen is, zijne vrouw zich in een zinneloos huis van Zwitserland bevindt en zijne drie dochters mitsdien in eenen geheel onverzorgden toestand verkeerden, zal het kabinet eene wete voordragt aan de kamers doen presenteren, om voor derzelve bestaan te zorgen tot dat door een voegzaam pensioen daarin zal zijn voorzien.

De Almanac du Mois verhaalt, dat de krankzinnigheid van den heer Villemain daarmede begon, dat hij in dert ministeraad plotselijk zijne attributen vertoornde, aanschreef en uitriep: vous êtes tous de grands coupables. Was dit, vraagt de Almanac het eerste woord der geestverwarring of de laatste flakkering zijns verstands?

De prins en prinses van Joinville zijn in het strikt incognito de stad Angers doorgereisd; zij begrepen daar een landgoed, hetwelk de prins voor twee jaren van den marquis van Gualis gekocht had, die landgoed is in het departement van de Neder-Loire gelegen.

De commissie tot het adres nit de kamer der pairs heeft den heer Furtalis tot rapporteur benoemd, maar, alvorens tot die benoeming over te gaan, eenig misnoegen bevoond over het verdrag met Tanger en de aangelegenheden van Taïti.

Men wil weten dat het ministerie, hetwelk op eene genoegzame meerderheid in de kamer der gedeputeerden kan rekenen, besloten heeft het wets-ontwerp, dat op de dotatie van den hertog van Nemours betrekking heeft, aan te bieden, van welk ontwerp de heer Guizot in den laatsten tijd vooral grooten afkeer had getoond.

Eenige Parijsche dagbladen kondigden voor weinige dagen aan, dat de kontre admiraal Dupetit-Thouars besloten had, de blaam niet op zich te laten rusten, welke zijne terugroeping naar Frankrijk op zijn gedrag in Oceanië scheen te werpen; dat hij luide verklaren zou, slechts volgens de mondelinge instructiën, hem vóór zijn vertrek door het ministerie gegeven, te hebben gehandeld. Deze gedragslijn, welke het ministerie in groote onmogelijkheden zou hebben kunnen wikkelen, schijnt die kontre-admiraal thans niet te volgen; zelfs zegt men, dat hij met de regering overeen gekomen is het volstrekt stilzwijgen te bewaren over al wat gedurende zijn verblijf in de Zuidzee tot zijne handelwijze aanleiding heeft gegeven. Reeds zou hij zijn voornemen kenbaar hebben gemaakt, om den eeredegen, welken men plan had hem aan te bieden, van de hand te wijzen.

De gravin d'Oultremont, weduwe van koning Willem I, graaf van Nassau, is met een talrijk gevolg te Metz doorgelopen; zij begeeft zich naar Italie.

Vóór nagenoeg 20 jaren werd in het departement der Loire eene bende valsche munters gevat, veroordeeld en de straf aan hen voltrokken, waaraan echter één hunner, een jong en bij uitnemendheid bekwaam werktuigkundige, Perron genaamd, zich door de vlugt wist te onttrekken. Hij werd bij verstek tot de doodstraf veroordeeld. De valsche munterij schijnt sedert niet meer, in die uitgestrektheid zich te hebben voorgedaan, als zij destijds door de gezegde bende werd bedreven. Onder de valsche munters, die sedert van tijd tot tijd zijn veroordeeld geworden, bevond zich ook een zekere Gagniez, [die ten gevolge eener vóór eenige maanden eerst ontdekte, ongehoord overvloedige verspreiding van valsche muntstukken in den kleinhandel van Parijs, op zijn in handen der justitie is gevallen. De muntstukken waren tot onbetrouwelijkheid toe begaafeld en vervaardigd en alzoeh tot gebalte deel men als valsche onderkende. Na lange nasporingen werd eindelijk de werkplaats van derzelve fabrikatie in een afgelegen huis aan den straatweg van Clermont naar Liancourt ontdekt en Gagniez, als de verdaderger in hechtenis genomen. Hij had sedert

...wekelijks voor 1500 a 1800 francs gefabriceerd, en, ten deele met 40 pCt. premie door handlangers, uitgegeven. Onder meer andere bekenenissen, verklaarde hij ook nog een en dezelfde te zijn, met dien voor 20 jaar veroordeelden persoon. De zaak is nog voor het geresg aanhangig.

— In eene bijzondere korrespondentie uit de stad Algiers gedagteekend 29 december leest men:

De laatste brievenmaal uit de westelijke provincie van dit land heeft geenerlei belangrijke tijding aangebragt. Abd-el-Kader bevindt zich steeds in denzelfden toestand; het klein aantal hem overgebleven getrouwe volgelingen leeft in Marokko van de aasdoezen, die bij de volkstammen der Angads en der Beni-Snassen voor hen worden ingezameld. In de ons aan die zijde onderworpen landsreken heerscht diepe rust en houdt iedereen zich thans druk met den veldarbeid bezig. Volgens berichten uit het oosten van Algerië, hier den 27 december aangekomen, geniet de provincie Constantine de zelfde kalmte als de overige.

» De veertiendaagse amtsberigten uit de verschillende onderafdeelingen van Algerië luiden zeer gunstig. Behalve kleine wanbedrijven der Arabieren, het gevolg van hunnen onrustigen geest, is nergens iets betreuenswaardigs gebeurd. In alle deelen des lands, waar de oorlog met Marokko eenige beroering had verwekt, worden de achterstallige belastingen, zoowel als de opgelegde geldboeten voor vertraging in de opbrengst dier belastingen, gemakkelij ingevorderd.»

Dezelfde berichten uit Algerië deelen menigvuldige bijzonderheden mede wegens den voortgang der werken tot verbetering der reeden of havens van de stad Algiers en van Cherchell. Er wordt thans voor het aanleggen van het hoofd bij de eerstgenoemde plaats maandelijks 125,000 francs besteed. Te Cherchell, het Icosium der Romeinen, hebben de Franschen het dok of de haven aldaar, welke reeds van den tijd dier aloude beheerschers van Noord-Afrika dagteekende, doch in den loop der eeuwen geheel onbruikbaar geworden is, herateld en vergroot. Het werk is nog niet geheel voltooid, maar, dit het geval zijnde, zullen aldaar vijftig schepen van 100 of 150 ton eene veilige legplaats vinden. Cherchell zal daardoor de haven van Milianah worden.

BELGIE

Een Brusselsch dagblad verzekert dat de heer Daniel O'Connell in den loop dezes jaars eenigen tijd te Gend bij zijne dochter zal gaan doorbrengen.

— Volgens den uitgegeven staat der Belgische koopvaardijvloot, op den 31 december 1844, was zij zamengesteld uit 132 schepen. Daaronder bevinden zich 7 stoomschepen (de *British Queen* ingesloten), 21 driemasters, 23 brikken, 24 goeletten, 16 pleitschepen en 7 sloepen.

— Het getal der in het jaar 1844 uit de haven van Antwerpen vertrokken landverhuizers, zoo naar Amerika in het algemeen als naar de volkplanting Guatimala in het bijzonder, bedraagt 2961, hetwelk met dat van het vorig jaar vergeleken eene vermindering van 218 oplevert.

NEDERLAND

'S BOSCH, 10 januarij. In den ochtend van gisteren berette binnen de gemeente Waalwijk, wederom brand uit, welke, in weerwil van dezelfde aanvankelijke hevigheid, zich ditmaal gemakkelijgerwijze bepaald heeft, bij het in de asch leggen van het achterste gedeelte van een woonhuis en van een zongenaamd waschhuus.

— Omtrent den staat der rivieren leest men de *Staats Courant* van voorgisteren:

Volgens de heden ontvane rivierberigten was de Waal gisteren mede opgesloren tot ver beneden Doodewaard, en aldaar nog vallend, doch te Ochten en te Tiel wassend door opstuwing. Te Wamel werd het ijs den 5 nog met karren en wagens g'passeerd.

Op den Rijn was et ijs in den namiddag van den

5 van boven af tot 1 uur boven het Lexkensveer opgeruimd en in den avond van dien dag tot aan de Grebbe opgebroken en doorgedreven, zoodat daar blank water was. Leger zal het op die rivier en op de Lek nog wat in vrees afschoon steeds afnemend, te Schiedam en Krimpden nog met vrachtkarren en paard g'passeerd.

Op den IJssel is het ijs den 5den bij Doesburg losgeraakt en doorgedreven. Te Zutphen en Deventer verwachtte men spoedig het losgaan der rivier, die steeds vallend was. Verder benedenwaarts was geene verandering in het ijs.

De Maas was den 5den open tot Appeltern.

De Rijnhoogte te Keulen was den 5 dezer 6 voet 2 duim.

— Aan het jaar 1844 hechten zich overvloedige herinneringen van rampen, puinhoopen en bloedvergieten: in Spanje 214 slagtoffers van staatkundige woelingen; in Mexiko, de gruwelijke ter dood brenging van den generaal Septimana; op de kusten van Calabrië, de twee zonen van den admiraal Baudiera, beiden slagtoffers van eene dwaze poging tot omwenteling; te Logrono, de fusillade der beide zonen van den generaal Zurbano.

De orkaan van Havana, de waterhoos van Cette, de uitbarsting van de *Princeton*, welke aan de Vereenigde Staten van Amerika twee ministers en drie uitstekende personaadjen ontrukte; de ramp der Champs-Élysées, welke het jaarfeest der julij-dagen met bloedletters opteekent; de brand van Guadeloupe: wat al onheilen! En dit is nog niet alles.

De vuurgloed verwoestte gansche steden, San Carlos, op het eiland Chiloë; Cluses in Faucigny; Gressie op het eiland Java; Truban in Moravië; een geheel kanton in de Engelsche kolonie Demerary;

Gansche straten en wijken van Varna, van Gravesend, van Nieuw-Orleans, van Tolna in Hongarije, van Kronstadt in Wallachye, van Dronheim in Noorwegen, van Mariendorf, van Aleppo in Syrië, van Landshut in Beieren, van Saint-James, van Rainers in Silezië, van Staroconstantinof en Jassy in Volhynië, van Jassy in Moldavië, van Clauthal bij Bremen.

Voorname gebouwen: te Constantinopel, een bazar; te Napels, het prachtig tolhuis; te 's Hage, het hôtel van het ministerie van marine; de Janina van Algiers; de aloude kerk van Goslar in Hanover; de kerktoren van Frankenthal; de torenspits der hoofdkerk van Laon; het beroemd klooster van Jant Jago de la Espada te Sevilla; het kasteel van Naworth; de schoone lak-fabriek van Neufize; de bekende machines fabriek van Maffi te Augsburg; de schouwburg van Manchester.

Geweldige stormen verwoestten het eiland Bourbon, Matamoras en Jamaika.

De geesel der overstroming teisterde Adrianopel, Durango in Mexiko, Louisiana, de Nederlandsche Oost-Indiën, Manoska in de Alpen, San Fernando in Zuid-Amerika, Aziatisch Turkije, Floreoe, Genua en Bastia.

Aardbevingen in Perzië, in het Turksch rijk, te San-Juan van Nicaragua; sneeuwvallen in Zwitserland, in Tyrol en in Stiermarken.

De burger-oorlog in Wallis en in het kanton Lucern. Bloedige onlusten in Servië, op St. Domingo, in Syrië, op het eiland Cuba, te Philadelphia, in Silezië, te Athene, te Calanata, in Ierland en op de kusten van Calabrië.

In Algerië de noodlottige overrompeling van Biskara.

In Bohemen, in Silezië, fabrieken door de volksmenigte vernield.

Het schoone stoomfregat *Groenland* verging op de Marokkaansche kust; de Engelsche brik *Rapide* werd door eenen Spaanschen slavenhaler in den grond gebord.

Besmettelijke ziekten te Florence, op het eiland St. Thomas, te Bombay, onder het garnizoen van Madrid; te Londen, de kinderpokken; in Texas, te Vera-Cruz, de vomito.

Het springen van eenen kruidmolen te Saragossa; van eene fabriek van vuurpijlen te Constantinopel;

van eene oorlogstoomboot te Rio-Janeiro; eene bloedige gebeurtenis op den zuider-spoorweg in Frankrijk.

In Castilië een amphitheater dat instort; op de Balearen de slaan, een muut welke bij het voorbijtrekken eener processie bezwijkt, verbrjelden talrijke slagtoffers.

In het koninkrijk Kintore werden 194 braminen onder de puinhoopen van een paleis bedolven; op Madagascar werden Engelsche schipbreukelingen vernood. en in Nieuw-Zeeland 30 Engelsche kolonisten door de wilden verscheurd.

Het jaar 1844 eischte, in zake van opzienverwekkende regtsgedingen, de oprigting van schavotten voor den Pruisischen koningsmoorder Tschoch en voor de verfoejelijke moordenaars Poulmann en Honoré Ducros. (J. d. B.)

— Onder de 52 thans regerende vorsten van Europeische afkomst, zijn 3 meer dan 70 jaar oud (de Paas die 79½, de koning van Hanover die 73½, en de koning der Franschen die 71½ jaar telt); 10 zijn tusschen de 60 en 70 jaar; 14 tusschen de 50 en 60: waaronder de keizer van Oostenrijk, de koningen van de Nederlanden, van België, van Beieren, van Denemarcken; 13 tellen van 40 tot 50 jaar: onder dezen bevinden zich de keizer van Rusland, de koningen van Pruisen, van Saksen, van Sardiniën, van Zweden; 3 zijn van 30 tot 40 jaar: 7 van 20 tot 30 jaar oud: de sultan, de koning van Griekenland, de koninginnen van Groot-Brittanje en van Portugal; en eindelijk tellen er twee slechts van 10 tot 20 jaar, namelijk de keizer van Brazilië en de koningin van Spanje. (J. d. B.)

's HAGE, 7 jan. De hooft raad der Nederlanden heeft bij arrest van heden uitspraak gedaant in de zaak van Antonia van der Burgh, bij arrest van het hof van Zuid-Holland schuldig verklaard aan diefstal in dienstbaarheid en vergiftiging en ter dier zake veroordeeld tot de straffe des doods. De raad heeft, wat het tweede gedeelte dezer schuldigverklaring betreft, het arrest vernietigd en overeenkomstig de konklusien van den prok. gen. en de verdediging op dit punt voor de req. gevoerd door mr. Blusse, geoordeeld, dat, aangezien in facto niet was haast, dat er bestaan had een toelag (attentat), om het leven te benemen, maar alleen wederom blijkens de feitelijke bealiesing, waarop in cassatie niet kan worden teruggekomen, om de gezondheid te benadeelen, art 305, e. p. ook niet van toepassing was.

De raad heeft geoordeeld, dat de bewezen feiten vielen in de termen van art. 1 der wet van 19 mei 1829, op het mengen van vergiftige zelfstandigheden in tot verkoop bestemde eetwaren, en de req. veroordeeld tot eerkloosverklaring, konfnement voor den tijd van 5 jaren, f 200 boete en in de kosten.

ARNHEM, 7 jan. Van Tiel meldt men ons, dat de voorgenomen proef, om den zich aldaar gevestigd hebbenden buskruid op de rivier de Waal, door middel van buskruid, te verdrijven, is tegengevallen. Het schijnt, dat men er niet aan gedacht heeft, dat het ijs in staat was dezelfde vochtigheid aan het buskruid mede te deelen: de vlieger — de ton met kruid, namelijk — is niet opgegaan: de proef is mislukt. Men denkt aan een *de capo*. (Arnh. Cour.)

Mengelwerk.

Hoe men het regt in Nederland beduift

Watneer wij ons voorstellen van onpartijke regtsbedeling te spreken, dan is geenerlei onafhankelijkheid en de onafhankelijkheid van onze regtbanken en geregtshoven in twijfel te trekken. Wij doen hulde aan de onpartijdigheid en de zelfstandigheid, waardoor zij zich vercerent onderscheiden.

Wij willen niets meer opmerken, dan dat het officie, hier en daar, niet altijd met gelijke mate in zijne handelingen die waakzaamheid en dien ijver aan den dag legt, welke hetzelfde in sommige gevallen met een warmte bezigt, die niet van eenige overdrijving vrij te pleiten.

Dit heeft vooral dan plaats, of liever dan alleen, als godsdienstkwesten in het spel zijn.

Men oordeele.

In het jaar 1833 werd in het R. K. gasthuise Breda opgenomen, zekere door hare geloofsgenooten verlaten protestantsche weduwe, welke twee zoon-
tjes had. Zij werd aldaar gedurende eenen geruimen tijd verzorgd, en stierf aldaar, na alvorens tot de R. K. eeredienst te zijn overgegaan. Niemand zag naar hare kinderen om. Deze, die nog altijd protestantsch waren, bleven in het gasthuis komen, en werden eindelijk, de oudste bij zekere Cornelia Mol te Prinneveldt in den kerk gedaan; de jongere in het klein gasthuise te Breda besteed.

Na een verblijf van slechts veertien dagen ver-
dween de oudere broeder, en het gerucht meldde, dat hij in België werd voorbereid om Roomsch te worden. Desniettegenstaande bleef de jongere broeder, met toestemming en voorkennis der moeder, van het klein gasthuis alwaar hij was besteed, voortdurend bij Cornelia Mol bezoeken brengen, waar hij, goed onthaald, soms wel eens vernachtte.

Toen eindelijk de protestanten vernamen dat het oudere kind in België was om Katholijk te worden, begonnen zij hem die weezen aan te trekken en verzoeken den jongeren op Cornelia Mol, bij welke hij toevallig was, laat hem onmiddellijk volgen.

Maar ook de jongere verdwijnt eindelijk. De politie, door de protestanten opmerkzaam gemaakt op hetgeen er omgaat, neemt voormelde Cornelia Mol onmiddellijk in hechtenis, en beschuldigt haar van oplegging van minderjarigen. Het toenmalig hof van s Hertogenbosch heeft dezelve veroordeeld tot vijf jaren gevangenis, welk vonnis aan haar ook is ten uitvoer gegaan, zoodat nu de z. M. den koning Willem I, met een geringe mindering van straf is verleend.

Ziedaar nu hoe men handelt, op de protestantsche belangen verdediging behoeven. Laten wij nu de ommezijde zien.

Er is in den zomer van het verlopen jaar, in de maand juli, wonende bij den heer baron van der Borch, onder Ginneken, verdween een Katholijk meisje, achtien jaren, met het doel om zich aan de ouderlijke magt te onttrekken, teneinde tot de protestantsche eeredienst te kunnen overgaan. Dit meisje had alvorens als dienstmeid gewoond bij den heer Schotel, predikant te Chaam.

De ouders van het meisje hebben zich gehaast alle moeite aan te wenden, om hunne dochter terug te krijgen. Daar men niet zag, dat de officier van justitie van het arrondissement werk maakte, om de ouders in het bezit hunner dochter te stellen, hebben deze zich gewend tot den minister van justitie, om door zijne bemiddeling te ver-
krijgen, dat er maatregelen werden genomen, om op het spoor hunner dochter te komen. De minister heeft geantwoord, dat er geene termen zijn, om eene aanschrijving aan de politiebureau te doen.

Ziedaar hoe het officie op sommige plaatsen in zekere gevallen met gelijke maat te werk gaat.

Protestantsche kinderen verdwijnen. Onmiddellijk wordt het slechts onderzoek en verhoer, maar zelfs vervoer van kerker tot kerker bevolen.

En Katholijk meisje verdwijnt, en men is na zes maanden nog in afwachting der maatregelen, die men nu nemen wil. Alleen weet men, dat de minister van justitie geene termen gevonden heeft om den officier der arrondissements-regtbank te Breda aan te schrijven.

Is dat gelijkheid?
Wij willen hier onder al de stukken volgen, welke

op de verdwijning van het Katholijk meisje betrekking hebben.

En dat dan nu de onpartijdige, zoo protestantsche als Katholijke lezer oordeele.

Aan zijne excellentie den heere minister van justitie in het koninkrijk der Nederlanden.

Gevan met eerbied te kennen, Willem Wedevens en Joanna Christianen, echte lieden, wonende te Geersbroek, gemeente Ginneken, arrondissement Breda, provincie Noord-Brabant.

Dat hunne minderjarige dochter Anna Maria Wedevens, oud achttien jaren, in het vorig jaar als dienstmeid gewoond hebbende bij den heer Schotel, predikant te Chaam, en dit jaar, doch slechts eenige maanden bij den heer baron van der Borch, op den huize Hondsdonk onder Ginneken, op zondag den 14 julij jl., of daags te voren zich uit hare dienst naar elders begeven heeft, zond r dat de supplianten weten waar heen.

Dat zij zich bij den heer baron van der Borch hebben vervoegd, om hunne dochter, welkers dienst zij tegen den eersten augustus hadden opgezegd, met zich naar huis te nemen, doch dat zij dezelve aldaar niet meer bevindende, ten antwoord gekregen hebben, dat zij den dertienden, veertienden of vijftienden julij reeds was vertrokken.

Dat zij eenige dagen daarna, na reeds alle pogingen in het werk te hebben gesteld om hunne dochter te vinden, zich vereenigd hebben bij den heer burgemeester der gemeente Ginneken, die op hun verzoek, van de plotselinge verdwijning hunner dochter Anna Maria Wedevens voornoemd, een proces-verbaal heeft opgemaakt, en hetzelfde aan den heer officier der arrondissements-regtbank te Breda heeft doen toekomen, doch dat voormelde officier daarvan geen werk schijnt te maken, dewijl zij na het verzenden van het proces-verbaal aan den heer officier, van de geheele zaak niets meer gehoord hebben.

Dat meergenoemde hunne dochter evenwel niet verre verwijderd moet zijn, dewijl zij supplianten in het begin dezer maand augustus eenen brief met het postmerk Breda, van haar ontvangen hebben, waarvan zij de heer hebben uwe excellentie het volgend letterlijk afschrift mede te deelen:

Waarde ouders!

« Overtuigd, gij nog belang in mij stelt, kan ik u schrijven, ik zeer gezond en te vrede ben; de reden ik u verliet, weet gij, mijn stellig besluit is genomen, dat ik nooit wederkeer tot de Roomsche kerk, waarin zoo vele menschelijke leeringen en dwalingen zich ontmoeten; doch verschil in geloofsbeginselen zullen mij nimmer de pligten, die een kind aan zijne ouders verschuldigd is, doen vergeten; zoodra ik eene voordeelige betrekking krijg, zal ik u wat zenden; om alle onaangenaamheden voor te komen, schrijf ik u de plaats niet waar ik ben; ik verneem, zonder dat gij mij schrijft, tog wel hoe het met u gaat, en ik zal van tijd tot tijd wel is eens wat van mij doen weten, nu waarde ouders! weest van mij met de zusters gegroet.

uwwe liefhebbende dochter,
« (get) ANTIJE WEDEVENS. »

Dat uit bovenstaanden brief blijkt, dat hunne dochter door iemand onderhouden wordt, ten einde haar buiten toestemming en tegen den stellig uitgedrukten wil harer ouders van godsdienst te doen veranderen.

Dat zij supplianten, de verdwijning hunner dochter in de publieke dagbladen zullen doen aankondigen, doch dat zij zonder de krachtadige medewerking der bevoegde autoriteiten, zich hiervan weinig goeds beloven.

Weshalve zij supplianten zich tot uwe excellentie hebben durven wenden, met eerbiedig verzoek, dat het uwe excellentie moge behagen, de ambte-

aren van justitie en politie binnen het rijk aan te schrijven, en alle middelen in het werk te stellen, om het ontvreemd kind op te sporen, en hetzelfde gevonden hebbende, aan de ouderlijke magt en zorg over te leveren, ten einde zij supplianten in staat mogen worden gesteld, om hun kind onder het ouderlijk gezag tot de meerderjarigheid toe te verzorgen en op te voeden.

Ginneken 27 augustus 1844.

hetwelk doende enz.
(get.) WILLEM WEDEVENS.
JOANNA CHRISTIANEN.

Antwoord op voorgaand verzoek.

De minister van justitie,
Gezien het adres van Willem Wedevens en Joanna Christianen, woonachtig te Geersbroek, gemeente Ginneken, strekkende dat de ambtenaren van justitie en politie binnen het rijk mogen worden aangeschreven, om alle middelen in het werk te stellen, ten einde hunne minderjarige dochter Anna Maria Wedevens op te sporen, en wedergevonden zijnde, over te geven aan het ouderlijk gezag.

In aanmerking nemende dat, na gedaan onderzoek, van geene ontvreemding of vervoering van der adressanten voornoemde dochter is gebleken, op welke omstandigheid hun verzoek is gegrond.

Geeft aan de adressanten te kennen, dat er geene termen zijn aanwezig bevonden om aan dat verzoek gevolg te geven.

's Gravenhage den 11 september 1844.

De minister voornoemd,
(get.) DE JONGE VAN GILN.
Proces-verbaal.

Op heden den drie en twintigsten julij 1800 vier en veertig, verscheen voor ons burgemeester der gemeente Ginneken en Bavel, Willem Wedevens oud 47 jaren, partikulier wonende alhier.

Dewelke ons verklaarde, dat zijne minderjarige dochter met name Anna Maria Wedevens, oud 18 jaren, geboren te Bostel, als dienstmeid heeft gewoond bij den heer baron van der Borch, op den huize Hondsdonk onder deze gemeente, welk huis zij op den 14 dezer zonder toestemming of voorkennis van den comparant heeft verlaten, en zonder dat hetzelfde weet, verwaant hij zich heeft begeven.

Dat haar signalement is als volgt:

Naam en voornamen: Anna Maria Wedevens.
Naam en voornaam van den vader: Willem Wedevens.
Naam van de moeder: Johanna Christianen.
Ouderdom 18 jaren, 1,650 el, haar donker bruin, voorhoofd rond, wenkbrauwen zwaar en bruin, oogen grijs, mond middelmatig, kin rond, aangezicht rond, kleur blozend, merkbare teekenen geene.

Van al hetwelk wij hebben opgemaakt het tegenwoordig proces-verbaal, ten dage maand en jaar als boven, hetwelk in original zal worden gezonden aan den heer officier van justitie te Breda en kopiëlijk aan z. e. den heer staatsraad gouverneur dezer provincie.

(get.) R. BUIJSEN, W. WEDEVENS.
Voor eensluidend afschrift,
De sekretaris der gemeente Ginneken en Bavel.
(get.) G. W. OOMEN.

Announce geplaatst in october 1844 in de Staats-Cour, en in het Provinciaal Dagblad van Noord-Brabant.

Alzoo Anna Maria Wedevens, oud achttien jaren, geboren te Bostel, zijnde donker bruin van haar, voorhoofd en aangezicht rond, wenkbrauwen zwaar en bruin, oogen grijs, kleur blozend, lengte ongeveer 1,650 el, vroeger als dienstmeid gewoond hebbende bij den predikant Schotel te Chaam, en sedert mei dezes jaars bij den heer baron van der Borch, op den huize Hondsdonk onder de gemeente Ginneken, provincie Noord-Brabant, in de maand julij jl. het kuis van den laatstgenoemden, buiten

toestemming of voorkennis harer ouders heeft verlaten, zonder dat dezelve weten verwaarts zij zij zich heeft begeven, zoo worden alle die genen, welke eenige inlichtingen kunnen geven, omtrent het verblijf van Anna Maria Wedevens voornoemd, ten dringendst verzocht daarvan kennis te geven, aan de ondergeteekende hare ouders, wonende te Geersbroek, gemeente Ginneken.

Ginneken 10 oktober 1844.

(get.) WILLEM WEDEVENS.
JOANNA CHRISTIANEN.

Advertentien

* * Eene Jufvrouw oud 25 jaar, van de R. C. Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Mei of eerder geplaatst als JUFVROUW VAN GEZELSCHAP, tot ASSISTENTIE in eene Huistrouding of tot OPPASSING eener zieke Dame. Er zal meer op goede behandeling, dan wel op Salaris gezien worden.

Men gelieve zich te adresseren aan den Drukker dezes brieven franco, onder Lett. E.

AANZIENLIJKE VERKOOPING

van Zware

EIKENBOOMEN.

te OISTERWIJK.

Op Woensdag den 19 Februarij 1845 des voormiddags ten 9 ure precies, zal ten verzoeken van P. DENISSEN c. s. op het stuk worden verkocht.

125 stuks zware en lange EIKENBOOMEN,

bijzonder geschikt tot MOLEN-, KUIP- en TIMMERHOUT.

Alle staande in deszelfs Bosch onder Oisterwijk in de Heusdensche Baan ongeveer 3 a 4 minuten van den straatweg, van waar alles gemakkelijk kan worden vervoerd.

Voor het Rijk.

VERKOOPING VAN RIJKS-PAARDEN.

te Tilburg.

C. DAAMEN, Deurwaarder te Tilburg zal op Vrijdag den 17 Januarij 1845, des voormiddags ten 11 ure op den Heuvel, om kontant geld in het openbaar verkoopen.

Twintig stuks Paarden

van het 1ste Regiment Lanciers

Zijnde dezelve een uur voor de verkooping aldaar te zien.

ZEGT HET VOORT.

* * F. J. M. RITS, Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, in het Eindhovensche Koffijhuis aldaar, bewoond door M. LANDHEER, op Woensdag den 15 Januarij 1845, provisioneel, en veertien dagen daarna, mitsdien op Woensdag den 29 Januarij 1845, finaal, telkens des avonds ten zes ure, in het openbaar, opveilen en verkoopen:

BINNEN DE STAD

'S HERTOGENBOSCH.

1. Een fraai, hecht, sterk en bijzonder goed en gerieflijk ingerigt HEERENHUIS, gemerkt C. No. 136, V. C. No. 133, met ERF, OPENPLAATS, ruim BLEEKVELD, fraaije met jonge VRUCHTBOOMEN beplante TUIN en een GEBOUW over den Tuin, hetwelk vroeger is gebezigd geweest als Koetshuis en Paardenstal, doch thans als Waschkuis en Mangelkamer wordt gebruikt, alles aan elkander staande en gelegen op het beste gedeelte der Hinthamerstraat, Kadaster Sectie H. Nummer 1792, ter grootte van 5 Roeden.

Te aanvaarden 1 Mei 1844.

Des Maandags en Woensdags is dit Huis voor een ieder te zien, mits vooraf toegang verzoekende.

Het grootste gedeelte der Koopsom zal bij Eerste Hypotheek en Interessen à 5 pCt. des verlangende, op het Pand kunnen gevestigd blijven.

2. Een WINKELHUIS, gemerkt D. no. 506, V. D. no. 447, van ouds genaamd de Valk, met ERF, OPENPLAATS, TUIN met Vruchtboomen en Bleekveld, staande en gelegen op het Hinthamerreinde, Kadaster Sectie H. nummer 190; ter grootte van 3 Roeden en 42 Ellen.

Mondeling verhuurd aan Jacobus Furet, voor f 160.00 jaarlijks.

3. Een hecht, [sterk en schier geheel vernieuwd] WINKELHUIS, gemerkt E. No. 401, V. E. No. 191, met ERF, staande en gelegen in de Ridderstraat, Kadastraal bekend Sectie H. Nummer 1197, ter grootte van 24 Ellen.

Mondeling verhuurd aan F. van der Zeypen, te 's Hertogenbosch, voor f 60.00 jaarlijks.

4. Een WINKELHUIS, gemerkt B. No. 117, V. B. No. 64, met ERF en OPENPLAATSJE, staande en gelegen op het Orteneinde, Kadastraal bekend Sectie G. Nummer 245; ter grootte van 1 Roede en 30 Ellen.

Met de week verhuurd aan Willem Paulus, voor f 3.50 wekelijk.

5. Een groot PAKHUIS of MAGAZIJN, gemerkt V. C. Nummer 293, met ERF, staande en gelegen achter de St. Jans Kerk, bij of op het St. Jans Kerkhof, nabij de Hinthamerstraat, Kadastraal bekend Sectie H. Nummer 801; ter grootte van 1 Roede en 20 Ellen.

Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

6. Een HUIS, gemerkt G. No. 12, V. G. No. 15, van ouds genaamd de Papegaaai, met ERF, staande en gelegen op de Breede Haven, Kadastraal bekend Sectie G. Nummer 14; ter grootte van 32 Ellen.

Bewoond door Johanna Mandjes, en te aanvaarden 1 Mei 1845.

Bij gedrukte Billetten breeder omschreven.

Nadere onderrigting is te bekomen, ten Kantore van den Notaris RITS voornoemd.

* * De ondergeteekende heeft het genoegen langs dezen weg aan een ieder bekend te maken, dat de SCHADE aan zijne Koopmanswaren en Meublement veroorzaakt, door den brand ontstaan in zijn woonhuis, den 17 October jl. na gedane opneming door de MAATSCHAPPIJ VAN ALGEMEENE ASSURANTIE tegen gevaren van Brand, gevestigd te Brussel A. G. vertegenwoordigd door den Heer A. C. VAN DER MEULEN Agent, bereids aan hem is uitbetaald geworden. En opaan gezien hij lucifers verkocht, hetwelk tegen de strikte letter van het Reglement streed, heeft de Maatschappij alleen de welgemeendheid en goede trouw van den verzekerden in acht genomen en zijne geleden schade ten VOLLE VERGOED.

Doordrongen van deze loijale en loffelijke handeling, tegenover sommige andere Brandwaarbörg-Maatschappijen, dewelke soms onwetende verzuimen of andere kleine aanmerkingen, die bijna altijd, volgens de inrigting hunner Statuten, in geval van brand kunnen gemaakt worden en tegen de schade van den verzekerden protesteren of de uitbetaling geheel weigeren. Zoo heeft de ondergeteekende alle redenen, bij deze openlijk hulde te doen aan opgemelde Brusselsche Maatschappij en een ieder dezelve aan te bevelen.

A. A. LAANE.

* * F. HOEBENS, Fransch-Kostschoolhouder te Asten bij Helmond, verlangt ten spoedigste een Muzijk-Meester. Hij die de noodige bekwaamheden bezit, van een onbesproken gedrag is en hiertoe inclineert, vervoege zich bij franco brieven of liefst in persoon bij bovengemelden.

Marktberigten.

's Hertogenbosch, dinsdag en woensdag, den 7 en 8 Januarij 1845, Rogge en Haver prijshoudend. Boekweit 10 a 20 cents lager; het navolgende is besteed geworden per Nederlandsch mud, als:

ROGGE f 4.65 a f 5.10.
BOEKWEIT - 3.85 a f 4.40.
HAVER 1.85 a f 2.30.

Presumtieve waarde op wigt:

Rogge van 72 N. P. het mud f 4.95, of per N. P. 67 cts.
Boekw. » 66 » » » f 4.30, » » » 61 »
Haver » 44 » » » f 2.20, » » » 5 »

Zijnde de midde prijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op donderdag den 9 Januarij is geschied f 4.87 1/2.

De 3 Nederlandsche ponden roggebrood 25 1/2 cents.
Het Nederlandsch pond boter f 0.64 a f 0.70.

De zetting van het tarwe brood, wordt alhier geregeld naar de prijs-courant der beurs van Rotterdam, welke is als volgt:

Tarwe. Per midd.

Oude Zeeuws., Overm. en Kadz., 1843, midd. f 7.60.
Nieuwe » » » » 1844, » f 6.37 1/2
Rijn en Kleefscha, 1843. id. . . . f 8.41 1/2
Kleefsche en Hooglandsche midd. 1843 id. f 8.93.

Grave den 4 Januarij. Rogge. f 4.70, boekweit f 3.60 Haver f 2.00 het Ned. mud; boter 54 cents, het Ned. pond.

Amsterdam den 8 Januarij. De prijzen der Granen, Zaden, Oliën, enz., als volgt:

In Granen is heden niets omgegaan.
Koolzaad dadelijk zonder handel, op levering williger; op 9 vat in sep. en oct. 60 p.

Raapolie dadelijk iets aangenamer, op levering in het begin willig, later iets flauwer; per Gvw. f 37, in de stad 38 1/2, Vlieg. f 36 in de stad f 37 1/2 à 38; mei f 36 à f 35 1/2; sept. en oct. f 36 à 35 1/2.

Lijnolie per Gvw. f 27 1/2; Vlieg. f 26 1/2. Hennepolie per Gvw. f 34; Vlieg. f 33.

Beurs van Amsterdam.

Woensdag 8 Januarij, ten vier ure.

W. S. 2 1/2 pCt. 64 1/2. Nieuwe 3 pCt. 79 1/2, 1/2. Dito 5 pCt. 100 1/2. Am. Synd. 4 1/2 pCt. 100 1/2. Dito 3 1/2 pCt. 92 1/2, 93. Aand. Holl. Spoorw. 114. 1/2. 85 p. st. 24 1/2, 1/2. Dito Onbep. 24 1/2. Dito Onbep. 26. 1/2. Fransche uitg. 8 1/2. Passive 6 1/2. Porte Lond. 2 1/2 pCt. 59 1/2, 60, 1/2. Oude 4 pCt. 93 1/2.

Korrespondentie.

Wij vermoenen aan de intentie van den irzender te voldoen, door de volgende letterlijke opmerking van zijn schrijven, dienende tot teregtwijzing van een berigt uit Heeswijk, nopens baldadigheid binnen die gemeente gepleegd, waarvan in ons nummer van den 4n dezer onder de rubriek "Korrespondentie" wordt gewag gemaakt:

"In uw dagblad van den 4n dezer wordt onder de rubriek "Korrespondentie" gewag gemaakt van verregaande baldadigheid in de gemeente Heeswijk gepleegd, en onder anderen, dat men zelfs zich dezer dagen daaraan schuldig maakte jegens het hoofd der gemeente, zonder dat daaraan eenig gevolg wordt gegeven."

"UEd. zoudt mij verplichten door middel van uw Ed. dagblad dat berigt geheel en al uit mijn naam te logenstraffen, vooral ten opzichte van baldadigheden jegens mij gepleegd, waarvan mij niets bekend is."

"Wel eens hebben zich voorges, meest uit uw dère gemeenten, te Heeswijk vergrepen, doch dit vergrijp wordt door de justitie vervolgd, en de berigtgever heeft mitsdien geheel en al ter kwader trouw, of heeft het op de ingezetenen van Heeswijk gemunt."

"Ik heb de eer etc."

"De Burgemeester van Heeswijk,"

"GELPKE"

Dinther 6 Januarij 1845.

Ter drukkerij van D. A. A. ROOL